

MODUL 2

ZAGON PODJETNIŠTVA Z VEČNAMENSKIM KMETIJSTVOM

1. Motiviranost za podjetništvo

2. Podjetniške priložnosti

3. Inovacije in zagon v večnamenskem kmetijstvu

4. Inovacije in zagon s kulturno dediščino

Zaključki

Vprašanja za samorefleksijo

Reference / Povezave

Sofinancira program
Evropske unije
Erasmus+

Izvedba tega projekta je financirana s strani Evropske komisije. Vsebina publikacije je izključno odgovornost avtorja in v nobenem primeru ne predstavlja stališč Evropske komisije.
Št. projekta: 2018-1-FR01-KA202-047809

UVOD

PREGLED

Ta modul nam pomaga pri razumevanju podjetništva.

Pojasni nam kako izboljšati samozaupanje in katera vprašanja si moramo zastaviti pri iskanju novih rešitev ob začetku ali nadaljnjem razvoju inovativnega poslovanja na podeželju.

Prav tako nas seznanja z izkušnjami naših junakinj iz študij primerov projekta REWARD, ki nam bolje razložijo kako se inovativne ideje prilagodijo in izvedejo.

UČNI CILJI

Znanje: Sposobni boste oblikovati vprašanja na katere morate odgovoriti ob ustanovitvi (ali nadaljnjem razvoju) novega podjetja (dopolnilne dejavnosti) ter prepoznati priložnosti, ki omogočajo nadaljnji razvoj vaših idej z uporabo inovativnih rešitev in ustanovitvijo zagonskega podjetja.

Veščine: Razvili boste veščine za oceno vaše dejanske motivacije, prepoznali potencialne priložnosti za razvoj vašega podjetja, razširili svoje kmetijske dejavnosti ali v celoti izkoristili potencial podeželske kulturne dediščine.

Kompetence: Izboljšali boste svoje podjetniške kompetence in prepoznali strategije, ki jih potrebujete za nadaljnji razvoj kratkoročnih in dolgoročnih ciljev, s posebnim poudarkom na inovacijah in zagonu idej.

1. MOTIVIRANOST ZA PODJETNIŠTVO

Angleška beseda “**entrepreneur**”, ki pomeni podjetnik, izvira iz francoske besede „**entreprendre**”, ki pomeni prevzeti, lotiti se.

Kaj?

Koncept **podjetništva** je težko definirati. Za boljše razumevanje lahko s sklicevanjem na FAO podamo kombinacijo nekaterih definicij :

- “sila, ki mobilizira druge vire za zadovoljitev neizpolnjenega tržnega povpraševanja”,
- sposobnost ustvariti in zgraditi nekaj iz skoraj ničesar””,
- “postopek ustvarjanja vrednosti z izjemnim združevanjem virov za izkoriščanje priložnosti”. (combined definitions of entrepreneurship by Jones and Sakong, 1980; Timmons, 1989; Stevenson, et al., 1985. FAO).

Kdo?

Podjetnik je oseba, ki **ustvarja** nove kombinacije proizvodnih dejavnikov kot so nove metode za proizvodnjo, novi izdelki, novi trgi, novi viri dobave in nove organizacijske oblike; ali kot oseba, ki **rada tvega**; ali kot oseba, ki z izkoriščanjem tržnih priložnosti **odpravi neravnovesje** med ponudbo in povpraševanjem; ali tisti, ki je **lastnik in upravlja** podjetje (Tyson, Petrin, Rogers, 1994, p. 2-3).

Zakaj?

Motivacija za ukrepanje je lahko zunanja ali notranja.

EXTRINSIC

The source of extrinsic motivation is external rewards and reinforcers.

For example: Money, praise, awards, recognition and benefits.

INTRINSIC

The source of intrinsic motivation is internal rewards and reinforcers.

For example: Joy, relief, achievement, sense of competence, reassurance.

Vir: <https://elearninginfographics.com/3-types-of-motivation-infographic/>

Kaj vas žene?

Dobro premislite, kaj je to. Razumeti morate lastno motivacijo, preden se vključite; dolgoročno boste bolj zadovoljni. Izognili se boste tudi napačnim razlogom.

Nekaj razlogov, da postanemo podjetnik:

- Prilagodljivost ali da postanemo sam svoj šef,
- Nadzor nad lastnimi odločitvami ali želja po spremembi,
- Skupinsko delo,
- Trajna zapuščina,
- Zadovoljstvo s svojim delom,
- Osebna rast in dosežki ,
- Denar in finančna neodvisnost.

Dodatno se vprašajte o osebnih okoliščinah in poslovnem okolju. Tukaj je nekaj osnovnih pomislekov:

- **Izobraževanje:** ali potrebujete dodatno ali specifično usposabljanje za začetek vašega poslovanja?
- **Značilnosti lokalnega okolja:** ali obstaja kakšen podporni ali svetovalni sistem lokalnih oblasti, s katerim bi lahko sodelovali?
- **Ovire za razvoj podjetništva:** ste stigmatizirani kot oseba s podeželskim poreklom?

Ne pozabite, da lahko prek interneta brezplačno dostopate do zelo dobre literature in motivacijskih pogovorov, na primer:

- "Discover Your True North," strokovnjaka za vodstvo s Harvarda in avtorja uspešnice, Bill George.
- glejte TEDX www.ted.com

Ideja

Podjetniška ideja je ideja, ki jo ima oseba in jo lahko spremeni v posel.

Vprašanje za vas: **Kakšen posel lahko zaženem? Katere usluge lahko ponudim?**

Predn vašo idejo spremenite v poslovni načrt, morate določiti:

- Vaše znanje, veščine in kompetence potrebne za podjetnika
- Cilje podjetja in podjetniško strategijo,
- Vaš odnos do družbene prepoznavnosti in odgovornosti,
- Odnos do lastnine, itd.

Najpomembnejše spretnosti podjetnika:

- Radovednost
- Upravljanje s časom
- Strateško razmišljanje
- Ustvariti blagovno znamko
- Učinkovitost
- Odpornost
- Mreženje
- Komunikacija
- Prodaja
- Finance

Ali je še vedno potrebno govoriti o ženskem podjetništvu?

Koncept, značilnosti, podjetniška motivacija itd. se neposredno nanašajo tako na moške kot na ženske. V značilnostih, kot so dosežki, samostojnost, agresivnost, neodvisnost in dobrohotnost med podjetnicami in podjetniki ni razlik, kot tudi ni razlik pri nagnjenosti za prevzemanje tveganj med podjetniki in podjetnicami (Hisrich and Brush, 1984).

Raziskave kažejo, da lahko **podjetnice** stvari počnejo drugače. Na primer, v primerjavi z moškimi podjetniki, ženske ponavadi delajo pogosteje v skupinah, so manj samosvoje, osebni ego jim je manj pomemben kot uspeh organizacije ali poslovne ideje, ki ji sledijo. (FAO, Section I: Entrepreneurship and supporting institutions: an analytical approach; <http://www.fao.org/3/W6882e/w6882e02.htm>).

Toda **podeželske ženske podjetnice** lahko naletijo na številne omejitve, saj so podeželska območja pri vprašanju spola običajno bolj tradicionalna. Njihova samopodoba in vodstvene sposobnosti so lahko nižje v primerjavi z mestnimi ženskami, dostop do zunanjih finančnih virov pa težji kot na urbanih območjih.

BOLJŠE RAZUMEVANJE MOTIVIRANOSTI preberite študije primerov projekta REWARD, npr. :

- ▶ [ukvarjala se je že s kmetovanjem in je imela potrebo, da gre naprej – Hana Hrubá, CZ.](#)
- ▶ [Ali dedovanje – Charlotte Vassant, FR.](#)

2. PODJETNIŠKE PRILOŽNOSTI

SMART orodje za preverjanje vaše podjetniške ideje:

S- (Specific) Posebnost: ali je cilj jaseen? Je jasno, kaj točno mislimo?

M- (Measurable) Merljivost: kako bomo vedeli, ali smo jo dosegli? Kako bomo merili svoj uspeh?

A- (Attainable) Dosegljivo: ali je mogoče ta cilj doseči? Kaj potrebujemo, da je to dosegljivo?

R- (Relevant) Ustrezno: ali prinaša širše prednostne naloge? Se splača narediti?

T- (Time Bound) Časovno omejen (v časovnem okviru, ob roku): do kdaj bomo to dosegli? .

www.toolshero.com/personal-development/smart-goals/

Ogledate si lahko tudi pomemben vir informacij o podjetniških priložnostih in podjetniških ekosistemih: **Global Entrepreneurship Monitor (GEM)**- **Globalni podjetniški monitoring** se je začel leta 1999 kot skupni raziskovalni projekt med Babson College (ZDA) in London Business School (UK). Konzorcij je postal najbogatejši vir zanesljivih informacij o stanju podjetništva in podjetniških ekosistemov po vsem svetu, saj vsako leto objavlja ne le globalno poročilo GEM, temveč vsako leto vrsto nacionalnih in posebnih poročil. Več informacij: www.gemconsortium.org

Vprašanje za vas:

WHY DO INDIVIDUALS PURSUE ENTREPRENEURSHIP? ZAKAJ SE POSAMEZNIKI LOTEVAJO PODJETNIŠTVA	
<p>PRILOŽNOSTI Povečanje prihodkov ali neodvisnost</p>	<p>DOLOČENA ZMOGLJIVOST Prepričanje, da imajo spretnosti in se malo bojijo neuspeha</p>
<p>POTREBA Da ohranijo dohodek ali ker nimajo za delo druge izbire</p>	<p>KULTURNE VREDNOTE Njihova kultura uspešnemu podjetništvu daje visok status in je dobra izbira za poklic</p>

www.gemconsortium.org/about/gem/5

Naslednji korak:

pri coaching-u (interaktivni proces, ki pomaga posameznikom in podjetjem, da dosežejo hitre in odlične rezultate) obstaja model GROW (RAST), ki vam lahko pomaga pri razvoju in doseganju vaših ciljev. Z določenimi vprašanji lahko raziščete različne faze s katerimi boste bolje prepoznali in dosegli svoje cilje.

GOAL (Cilj)	Določite svoje SMART cilje	Kakšen izid želite od tega procesa? Kako menite, da vam bo ta postopek pomagal? Ali bo ta seja zadostovala za pokrivanje točk, ki jih morate obravnavati? Kaj bi bilo potrebno, da bi bil ta postopek uspešen?
REALITY (Resničnost)	Ocenite predhodno situacijo	Povej mi o trenutni situaciji? Navedite konkreten primer? Kaj se zgodi / zgodi, ko vi Ali je kdaj drugače? Kaj želite spremeniti pri načinu...?
OPTIONS (Možnosti)	Določite možne načine ukrepanja	Kako bi se stanje lahko spremenilo? Kako bi lahko izboljšali situacijo? Kaj ste doslej poskusili? Česa se lahko naučite od drugih? Ali lahko navedete nekaj posebnih možnosti za ukrepanje? Ali se zavedate morebitnih slabosti teh možnosti? Katero od teh predlaganih možnosti bi radi poskusili?
WILL (Volja)	Obvežite se	Kako lahko uresničite ustrezne možnosti? Ali poznate kakršne koli ovire pri teh dejanjih? Kaj je prvi korak? Kaj konkretno boste storili? Kakšno nadaljnjo podporo potrebujete? Ali vaša organizacija nudi podporo spremembam? Komu morate povedati / vprašati? Kako bomo vedeli, kdaj ste to dosegli?

Vir: stellarleadership.com

Naslednji korak:

Poznavanje vaše motivacije za začetek ali nadaljnjo rast vašega podjetja je potrebno, da **ocenite**, kako to doseči, razmislite, **kaj je potrebno** za njegovo uresničenje, in **določite akcijski načrt** z nalogami, ki to omogočajo:

1. Določitev ugodnosti in upravičencev
2. Določitev časovnih omejitev
3. Določitev glavnih ovir
4. Določitev spretnosti in znanja , ki ga potrebujemo

5. Določitev posameznikov, skupin, organizacij in podjetij s katerimi bomo sodelovali. Če se obrnete na prave ljudi, boste našli tudi prave rešitve.
6. Razvoj akcijskega načrta.

Vir: bestcadtips.com/transitioning-a-firm-fromautocad-to-revit/from-point-a-to-point-b/

ZA BOLJŠE RAZUMEVANJE VAŠIH PODJETNIŠKIH PRILOŽNOSTI preberite o študijah primerov projekta REWARD. Najdite svojo inspiracijo pri:

- ▶ [Kako uporabiti tisto, kar sem se naučila v drugih panogah – Marie-Sophy Pujol, FR.](#)
- ▶ [Kako obvladati svoje obstoječe veščine - Andreja Bizjak, SI.](#)

V skladu s svojimi podjetniškimi spretnostmi lahko izbirate med široko paleto strateških možnosti:

- Ustvarite svoje lastno podjetje,
- Povečate oz. razširite že obstoječe podjetje,
- Ponudite dodatne usluge,
- Sodelovanje z drugimi kmeti: povečano sodelovanje; kolektivne naložbe, partnerstvo...
- Angažirajte se z uporabo mreženja in spremljanjem podobnih podjetij.

Podeželje lahko predstavlja **oviro** za razvoj podjetništva. Najpomembnejši dejavniki so običajno povezani z **geografijo, prebivalstvom, infrastrukturo in viri. Prepričajte se, da boste izkoristili podjetniški potencial skladno z lokalnimi dejavniki.**

Izkoristite lahko potencial **podeželskih digitalnih vozlišč**: lokalni prostori na podeželju so lahko osrednja točka za zagotavljanje dejavne digitalne infrastrukture in vrsto drugih podpornih storitev podeželskim podjetjem in skupnostim.

Primer za to-ENRD Tematska skupina za podeželska digitalna vozlišča :

► https://enrd.ec.europa.eu/publications/rural-businesses-rural-digital-hubs_en

Razvoj kritičnosti olajša vsako analizo. Ko razmišljate o podjetniških priložnostih, morate analizirati tudi njegove **potencialne ovire in njihovo premagovanje**.

Splošne ovire	Osebne ovire
<ul style="list-style-type: none">• Zakonodaja• Socialne in kulturne razmere• Gospodarske razmere in negotovost o ustreznih poslovnih okvirih• Delovanje institucij, ki podpirajo razvoj poslovanja vezanega na podeželje• Tehnična infrastruktura	<ul style="list-style-type: none">• Slabe upravljaljske veščine• Pomanjkanje podjetniških veščin• Omejen dostop do poslovnih podpor• Pravne ureditve; najemne pogodbe

Pri premagovanju teh ovir ne pozabite:

- Preveriti nacionalno in lokalne razvojne politike, namenjene malim in srednje velikim podjetjem (MSP), pa tudi instrumente financiranja razvoja podeželja Skupne kmetijske politike (SKP)
- Preveriti obstoječa usposabljanja, možnosti prenosa znanja in vzajemnega učenja.
- Obrniti se na nacionalne svetovalne agencije, zbornice,... za različne podporne programe
- Iskati priložnosti za sodelovanja in mreženja.
- Pregledati možnosti različnega financiranja, skupaj z novimi skladi (zasebni, tvegani kapital, financiranje skupnosti itd.), prilagodljive in integrirane oblike podpore, ki bi bile v najboljšem primeru na voljo na točki „vse na enem mestu“ (inkubatorji,...)
- Preveriti dostop do osnovnih storitev , še posebno do informacijsko-komunikacijske tehnologije in dostopa do internetnega omrežja.

3. INOVACIJE IN ZAGON VEČNAMENSKEGA KMETIJSTVA

Poslovne inovacije lahko na **mного različnih načinov** vključimo v večnamensko kmetijstvo.

O **poslovni inovaciji** govorimo takrat, ko podjetje izvaja **nove procese, uresničuje nove ideje in storitve ali proizvode** s ciljem izboljšanja dobička. To bi lahko pomenilo lansiranje novih in izboljšanih izdelkov ali storitev, izboljšanje učinkovitosti obstoječih postopkov ali reševanje trenutnega poslovnega problema (oboje zmanjšuje stroške in prihrani čas).

Bistvo inovacij je, da prinašajo podjetju dobiček.

Kmetija je edinstvena poslovna enota. Večnamensko kmetovanje nam omogoča prihodke iz različnih virov in **zmanjšuje poslovna tveganja** z uporabo alternativnih virov. Kmetija se lahko ukvarja z različnimi dopolnilnimi dejavnostmi od turizma do prodaje na kmetiji, gostinstvom, ponudbo športnih dejavnosti, tečajev o lokalni dediščini. V zadnjih letih se je na kmetijah pojavilo mnogo izobraževalnih in socialnih aktivnosti, predvsem za učence ali ranljive osebe. Večnamenske kmetije so neposredno povezane z načelom trajnosti in družbene odgovornosti. Tak način omogoča prepoznavanje naravnih, kulturnih in zgodovinskih značilnosti kmetije.

Zagonska podjetja se obdržijo z inovacijami. Ko ste prepoznali svojo inovacijo, jo lahko uporabite za ustanovitev zagonskega podjetja. To lahko storite z:

1. Inovacijami z adaptacijo: sprejetje potrjenega poslovnega modela in njegovo prilagajanje novim razmeram.

2. **Inovacijami s preoblikovanjem:** sprejetje obstoječega poslovnega modela in njegovo preoblikovanje za reševanje novih problemov.

3. **Dodatnimi inovacijami:** ustvarjanje vrhunskih rešitev z boljšimi funkcijami, uporabniško izkušnjo in / ali procesi. Ustvarjanje konkurenčnega izdelka z višjo kakovostjo in zmogljivostjo, ne da bi povečali ceno ob ohranitvi visoke marže, je prav tako inovacija.

Zagonsko podjetje lahko tudi kombinira različne oblike inovacij in se postopoma razvija tako, da le te predstavljajo korenito spremembo v načinu reševanja problemov.

Uporabite lahko **pravilo 80/20 kot prispevek in načrtovanje**. Pravilo v tem primeru predlaga ohranjanje obstoječih konkurenčnih izdelkov in obstoječem vedenju uporabnikov (80%), hkrati pa svojo idejo uresničite s prilagajanjem, preusmeritvijo ali postopno inovacijo (20%). 20% torej predstavlja vašo inovativnost in konkurenčno prednost. (Vir: Forbes article).

Na večnamenski kmetiji lahko uporabite različne podporne instrumente za inovacije in zagon dejavnosti:

- **Podpora podeželskemu podjetništvu:** instrument pomoči podjetjem pri spremembah in inovacijah ter prilagajanju novim izzivom z izkoriščanjem novih priložnosti. Ti pristopi običajno temeljijo na „podpornem ekosistemu“, ki vključuje več elementov in praks, kot so vzajemno učenje, skupni delovni prostori, poučevanje, mentorstvo, usposabljanje, inkubatorji, pospeševalniki, investicijsko financiranje in skupna tehnična oprema.
- **V zadnjih dvajsetih letih se še posebej pojavljata dva modela poslovnih podpor: poslovni pospeševalnik in podjetniški inkubator:** Ta dva modela uporabljata različna orodja, ki se razlikujejo glede na uporabljene metode, ciljne skupine in časovne okvire (glej tabelo). Vir: ENRD

Inkubatorji & pospeševalniki	
Tipičen inkubator	Tipičen pospeševalnik
Odprta članarina	Izbira udeležencev na začetku
Večinoma zagonska podjetja	Širok spekter poslovanj
Daljše obdobje udeležbe (nad enim letom)	Krajše obdobje „pristop pod pritiskom“
Večinoma se poslužujejo skupnega prostora, opreme in svetovanja	Delo je pogosto usmerjeno v pridobivanje semenskega kapitala

V času COVID-19 je še bolj pomembno, da so inovacije, vpeljane na večnamenskih kmetijah, skladne s trajnostnim razvojem, ob upoštevanju ekonomskih, družbenih in okoljskih ciljev. Evropska unija ponuja veliko orodij, ki to podpirajo. Tukaj predstavljamo najpomembnejše:

- **Programi za razvoj podeželja** SKP lahko nudijo posebne priložnosti z/s:
 - LEADER programi (Ukrep 19)
 - Svetovalnimi storitvami (ukrep 2)
 - Ukrepi sodelovanja (ukrep 16) in ukrepi tehnične pomoči (ukrep 20).
- **Evropsko partnerstvo za inovacije na področju kmetijske produktivnosti in trajnosti (EIP-AGRI)** želi spodbujati konkurenčno in trajnostno kmetovanje in gozdarstvo, ki „doseže več in bolje iz manj“. Prispeva k zagotavljanju stalne oskrbe s hrano, krmo in biomateriali, razvija svoje delo v sozvočju z bistvenimi naravnimi viri od katerih je odvisno kmetovanje. Mreža EIP-AGRI je ustanovila podskupino za inovacije.
- **Različni skladi EU** namenjeni zlasti „raziskavam in inovacijam“; npr. projekt LIAISON za izkoriščanje potenciala „partnerstva za inovacije“ v kmetijstvu, gozdarstvu in podeželskem podjetništvu.

(<https://liaison2020.eu/>)

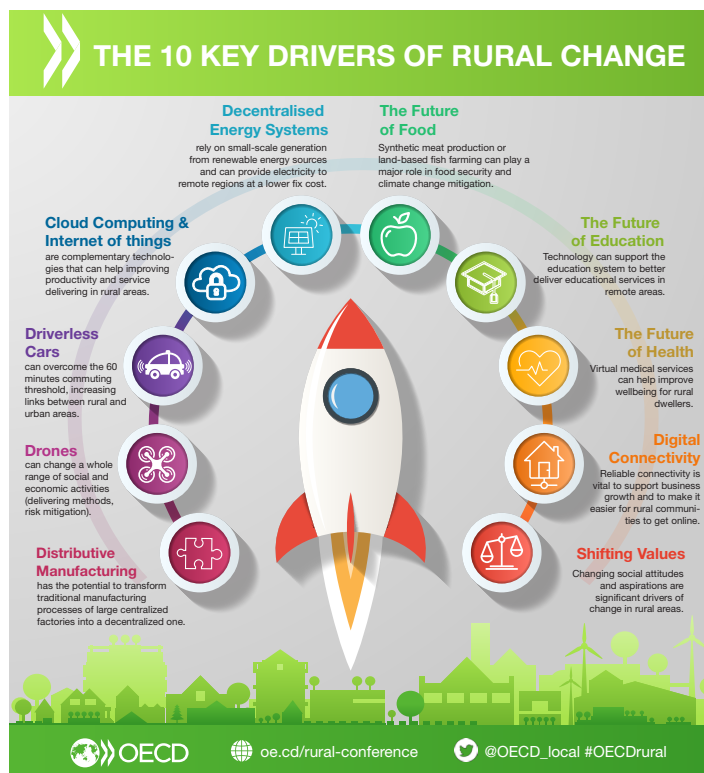
- **Namenska omrežja** npr.: <https://www.innovatorsinculturalheritage.eu/registeredarea/innovations>

LIAISON

Če iščete tipične in netipične aktivnosti, izdelke in storitve večnamenskega kmetijstva, ne pozabite na 10 ključnih gonilnikov sprememb na podeželju:

- Distribucijska proizvodnja;
- Droni;
- Avtomobili brez voznika;
- Računalništvo v oblaku in internetne strani;
- Decentralizirani energetske sistemi;
- Prihodnost hrane;
- Prihodnost izobraževanja;
- Prihodnost zdravja;
- Digitalna povezanost;
- Premik vrednosti in preferenc

www.oecd.org/rural/rural-development-conference/10-Key-Drivers-Rural-Change.pdf

Razmišljanje izven okvirov v študijah primerov projekta REWARD:

- ▶ [Tatjana Stancar, SI.](#)
- ▶ [Olea Cosmetics, ES \(inovativne storitve in proizvodnja\)](#)

4. INOVACIJE IN ZAGON S KULTURNO DEDIŠČINO

Obstaja veliko različnih načinov, kako lahko za **poslovne inovacije na podeželskih območjih uporabimo kulturno dediščino** (preberite diapozitiva 13 in 14, če želite izvedeti več o inovacijah in zagonskih konceptih)

Raznolikost dobrin kulturne dediščine, bodisi **snovna** (muzeji, zgradbe, arheološka najdišča, arhivi) ali **nesnovna** (kot so kulturni dogodki in prireditve), predstavlja temelj evropske identitete in socialne vključenosti.

Vir: <https://www.interregeurope.eu/share>.

,Nesnovna kulturna dediščina'	,Snovna kulturna dediščina'
Sem prištevamo: tradicijo izražanja, oziroma izraze, podedovane od naših prednikov in prenesene na naše potomce. To so npr. ustna izročila, uprizoritvene umetnosti, družbene prakse, rituali, praznični dogodki, znanje in poznavanje v zvezi z naravo in vesoljem ali znanje in veščine za izdelavo tradicionalnih obrti itd.	Sem prištevamo: spomenike in zbirke predmetov, zgradb, arhivov, arheoloških najdišč itd.

Podeželska dediščina ponuja različne poslovne možnosti.

EU se je na to temo osredotoča zlasti v letou kulturne dediščine 2018.

„Podpiramo Panevropsko listino o podeželski dediščini, ki **spodbuja trajnostni prostorski razvoj** in sklic na Deklaracijo iz Cork-a 2.0 leta 2016:

“Upravljanje zemljišč ima ključno vlogo med državljani in okoljem.

Politike morajo zagotavljati okoljske javne dobrine, vključno z ohranjanjem **evropske naravne in kulturne dediščine** (...) Podeželska pokrajina, mozaik naravnih geoloških struktur in človeški odtisi kmetijstva, gozdarstva, jezer, rek in grajenih naselij, morda največja kulturna dediščina.

(Vir,osebna pobuda -Tom Jones, EESC).

Inovacije z uporabo kulturne dediščine lahko vključimo v:

- Dneve odprtih vrat, šolske ekskurzije, dogodke, obrtne in druge sejme ter kulturne festivale s katerimi gradimo mostove med podeželskimi in mestnimi prebivalci z raznovrstnimi kulturnimi projekti
- Trajnostni turizem, ki občanom približa kulturne vrednote podeželja in jih spodbuja, da se vse bolj odločajo za življenje na podeželju in delo v odmaknejnih naseljih,
- Trženje podeželskih kulturnih proizvodov, vključno s kulinarčno dediščino s katero promoviramo zaščiteno geografsko poreklo, ki porošnikom zagotavlja kakovost in sledljivost.

Za začetek izvajanja inovacij je potrebno razmišljati „izven okvirov“.

Spodnji primeri vas bodo navdihnili:

- „Nova partnerstva - St. Francis Way/ Pot svetega Frančiška, inovativen primer iz Italije”

Za italijansko regijo Umbrijanarejen potopis ovrednoti kulturno dediščino (materialno in nematerialno), hkrati pa spodbuja k trajnostnemu, vključujočemu in počasnemu turizmu. Razvoj inovativnega, participativnega upravljanja dobrin kulturne dediščine z zainteresiranimi stranmi iz javnega in zasebnega sektorja ter akterji iz

organizacij civilne družbe, je dodatna prednost tega projekta, kot lahko preberemo na njihovi spletni strani.

► **Vir:** www.viadifrancesco.it/en

- **Vodnik proizvodov “Vinske ceste” in testiranje na daljavo**

Kulinarčni vodniki s katerimi raziskujemo dediščino lokalne hrane; ustvarjeni so na tradicionalnem podeželju in temeljijo na kulturnih središčih in muzejih, z uporabo novih informacijsko komunikacijskih orodjih, ki omogočajo „spletna“ srečanja s proizvajalci vin, kjer ti predstavljajo in okušajo svoje izdelke.

► **Vir:** www.welcomingestateswebsite.com

Na voljo je veliko ukrepov s katerimi lahko razvijete svoje inovativne ideje:

- Programi za razvoj podeželja SKP lahko nudijo posebne priložnosti z:
 - LEADER (Ukrep 19)
 - Svetovalne storitve (ukrep 2)
 - Ukrep sodelovanja (ukrep 16) in ukrep tehnične pomoči (ukrep 20).
- Mreže in skupnosti, ki jih financira EU:
 - „Inovatorji v kulturni dediščini” www.innovatorsinculturalheritage.eu,
 - www.cultrural.eu, etc
- Namenske zasebne organizacije ali mreže:
 - European Historic Houses/ Evropske zgodovinske hiše: www.europeanhistorichouses.eu
 - EuropaNostra/Naša Evropa: www.europanostra.org, itd.

Odkrite razmišljanje „IZVEN OKVIROV” in preberite študije primerov projekta REWARD

► [Ponovno uvedite lokalno znamko – Jacqueline Cottier, FR.](#)

► [Wiśniowy Gaj, PL.](#)

in mnoge druge, ki vas bodo navdihnile!

ZAKLJUČKI

Soočamo se z metamorfozo podeželskih območij. Obdobje globalizacije spreminja tudi podeželje v Evropi, vključno z demografskimi pojavi in spremembami v gospodarski strukturi. Sem spadajo tudi institucionalne spremembe, saj imajo vlade na podeželju manj prevladujočo vlogo. Glede na tehnološki napredek in okrepljeno konkurenco na kmetijskih trgih je ključnega pomena najti nove načine poslovanja. Vir: OECD, 2019

Inovacije so nujne za vse regije, najsí bodo na podeželju ali ne.

Kot podjetnik boste morali določiti:

1. Vaše osebne lastnosti;
2. Značilnosti kmetijskega podjetja;
3. Dejavnosti in procesi, ki se izvajajo na vaši kmetiji in
4. Posebne potrebe kmetijskega podjetja, da boste lahko analizirali, kako jih celostno uporabiti.

Ne pozabite poiskati nekaj navdiha v študijah primera REWARD!

VPRAŠANJA ZA SAMOREFLEKSIJO

1. Kmetija je edinstvena organizacija. Čeprav je postopek poslovne inovacije zelo individualen, se vprašajte ali ste sestavili seznam potencialnih izhodišč, ki vam omogočajo raznolikost virov dohodka na kmetiji, tako da v celoti izkoristite njen potencial za razvoj dopolnilnih dejavnosti? Na ta seznam dodajte 3 potencialna orodja za podporo in najboljše prakse, ki bi jih morali preveriti za nadaljno inspiracijo.

REFERENCE / POVEZAVE

- Les nouveaux cerealiers ; <https://www.youtube.com/watch?v=BEvCU0wxJLo&feature=youtu.be>
- "If we combine definitions of entrepreneurship by Jones and Sakong, 1980; Timmons, 1989; Stevenson, et al., 1985". Tyson, Petrin, Rogers, 1994, p. 2-3
- "Discover Your True North," Bill George.
- FAO, Section I: Entrepreneurship and supporting institutions: an analytical approach; <http://www.fao.org/3/W6882e/w6882e02.htm>
- The 5 Motivations That Drive People to Choose Entrepreneurship; <https://www.entrepreneur.com/article/249417>
- Hisrich and Brush, 1984.
- GEM, Reynolds, Camp, Bygrave, Autio, & Hay, 2001.
- ENRD Thematic Group on rural digital hubs, 2020.
- DETERMINANTS OF RURAL ENTREPRENEURSHIP IN VIEW OF LITERATURE; KSOW; http://ksow.pl/fileadmin/user_upload/ksow.pl/pliki/BalticSeaStrategy/publikacje/5_Determinants__Jeziorska-Biel_Sudra.pdf
- How Your Startup Idea Can Be Innovative; <https://www.forbes.com/sites/abdoriani/2019/10/23/how-your-startup-idea-can-be-innovative/#2c697d7f1dfb>
- The contribution of Europe's rural areas to the 2018 Year of Cultural Heritage ensuring sustainability and urban/rural cohesion - own-initiative opinion - Rapporteur: Tom JONES, EESC

- Ref. 1: <https://ied.eu/project-updates/how-an-entrepreneurial-idea-can/>
- Ref. 2: www.fao.org/3/W6882e/w6882e02.htm
- Ref. 3: <https://elearninginfographics.com/3-types-of-motivation-infographic/>
- Ref. 4: www.forbes.com/sites/martinzwilling/2015/08/27/6-top-motivations-that-drive-the-best-entrepreneurs/#20a51f4e26ff
- Ref. 5: bestcadtips.com/transitioning-a-firm-fromautocad-to-revit/from-point-a-to-point-b/
- Ref. 6: www.forbes.com/sites/quora/2017/09/11/what-are-the-most-important-skills-entrepreneurs-need/#30e57aeb106c
- Ref. 7: www.toolshero.com/personal-development/smart-goals/
- Ref. 8: www.gemconsortium.org/about/gem/5
- Ref. 9: <https://career.uconn.edu/blog/2016/10/20/developing-long-term-career-goals/>
- Ref. 10: <https://stellarleader.com/>
- Ref. 11: https://enrd.ec.europa.eu/sites/enrd/files/s4_rural-businesses-factsheet_bus-accelerators.pdf
- Ref. 12: www.slideshare.net/OECD-regions/innovation-in-rural-areas
- Ref. 13: <https://liaison2020.eu/>
- Ref. 14: www.innovatorsinculturalheritage.eu/registeredarea/innovations
- Ref. 15: www.startus-insights.com/innovators-guide/agritech-innovation-map-reveals-rising-technologies-startups/
- Ref. 16: www.oecd.org/regional/ruraldevelopment.htm
- Ref. 17: www.interregeurope.eu/share/
- Ref. 18: <https://ec.europa.eu/eip/agriculture/en/european-innovation-partnership-agricultural>
- Ref. 19: www.innovatorsinculturalheritage.eu/registeredarea/innovations
- Ref. 20: www.welcomingstateswebsite.com
- Ref. 21: www.viadifrancesco.it/en/
- Ref. 22: www.cultrural.eu
- Ref. 23: www.ted.com

PARTNERJI

Association Générale
des Producteurs de
Blé et autres céréales
(Francija)
www.agpb.com

Biotehniški center Naklo
(Slovenija)
www.bc-naklo.si

Asociace
soukromého
zemědělství ČR

Asociace soukromého
zemědělství ČR
(Česka)
www.asz.cz

Centrum Doradztwa
Rolniczego w Brwinowie
- Branch in Krakow
(Poljska)
www.cdr.gov.pl

Unión de Agricultores
y Ganaderos – Jóvenes
Agricultores de Jaén
(Španija)
www.coagjaen.es

European Landowners'
Organization
(Belgija)
www.europeanlandowners.org

On Projects Advising SL
(Španija)
www.onprojects.es

SLEDITE NAM

Twitter: @REWARD_ERASMUS

Facebook: @REWARDERASMUS

Spletna stran: reward-erasmus.eu

Sofinancira program
Evropske unije
Erasmus+

Izvedba tega projekta je financirana s strani Evropske komisije. Vsebinska publikacija je izključno odgovornost avtorja in v nobenem primeru ne predstavlja stališč Evropske komisije.
Št. projekta: 2018-1-FR01-KA202-047809

DODATEK. PRIMERI POSPEŠEVALCEV ŽIVILSTVA IN KMETIJSTVA V EVROPI

Ime	Spletna stran	Lokacija	Status
33 Entrepreneurs	www.33entrepreneurs.fr	Bordeaux, but global reach	Neodvisen, Metro, Accor, Elior
Agri Nest	www.agri-nest.com	San Francisco	Francoska vlada + Credit Agricole
Agro Innovation Lab	www.agroinnovationlab.com	Vienna	RWA Group + Raiffeisen Lagerhaus Cooperatives
Amius Startup Program	www.amius.com/start-up/	London	Borzno posrednik Amlus
DigEatAll	https://angel.co/company/dig-eat-all	San Sebastian	Neodvisen, široko partnerstvo
H-FARM Food Accelerator	www.h-farm.com/en/about	Treviso	Cisco
Just Eat Accelerator	www.f6s.com/justeatfoodtechaccelerator	London	Neodvisen
Pearse Lyons Accelerator	https://pearselyonsaccelerator.com/	Dublin	Allitech
Prometheus	www.reimagine-food.com	Barcelona	Neodvisen, Univerza Singularity
Start-up bootcamp accelerator	www.startupbootcamp.org/accelerator/	Originally Copenhagen, now also Rome and Eindhoven	Neodvisen
Terra Accelerator	www.terraaccelerator.com	San Francisco, vendar prihajajo v Evropo	Rabobank and RocketSpace
Vitagora's Accelerise	www.vitagora.com/en	Dijon	Francoski grozd za konkurenčnost